

Nr 203.

Ankom till riksdagens kansli den 7 juni 1918 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående
anvisande av medel för anordnande av övningar i
ställningskrig m. m.*

(1:a avd.)

Under punkten 67 av fjärde huvudtiteln i innevarande års statsverksproposition har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas angående anordnande av övningar i ställningskrig, tillsvidare under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1919 beräkna ett belopp av 386,200 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 5 april 1918 dagtecknad proposition (nr 251), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen, att

dels för anordnande av övningar i ställningskrig m. m. å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 150,000 kronor,

dels ock för samma ändamål å extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Med Kungl. Maj:ts förevarande förslag avses, att övningar i ställningskrig, huvudsakligen för infanteriet, skola från och med innevarande år tillsvidare anordnas.

I samband med de övningar i ställningskrig, som nästlidet år anordnades och för vilka kostnaderna, 48,000 kronor, bestredos av anslaget till extra utgifter, påbörjades å Ljungbyhed, Skillingaryd, Axvall, Järvafältet, Rommehed och Vännäs utbyggande av särskilda övningsställningar. Med hänsyn till de å dessa platser sålunda redan nedlagda kostnaderna, syntes det departementschefen lämpligt, att de där påbörjade arbetena fortsattes och övningsställningarna utbyggdes i den omfattning, som kunde finnas vara av förhållandena påkallad.

För övningarnas bedrivande erfordrades därjämte tillgång till viss teknisk utrustningsmateriel. Då emellertid dylik materiel endast finnes i mycket begränsad omfattning, bleve det nödvändigt att anskaffa sådan i den utsträckning, att de planerade övningarna kunde äga rum, utan att deras ändamål förfelades.

Av riksdagen har nu äskats medel för anordnande av övningar i ställningskrig under innevarande och nästkommande år ävensom i första hand för fortsättande av de påbörjade arbetena å övningsställningarna å förutnämnda sex övningsplatser samt för anskaffande av för övningarna oundgängligen erforderlig teknisk utrustning. Kostnaderna härför hava beräknats till i runt tal 350,000 kronor. Därav hava 150,000 kronor avsetts för innevarande år och 200,000 kronor för år 1919. Det förra beloppet har äskats å tilläggsstat för år 1918 och det senare å extra stat för år 1919.

Några fullständiga beräkningar rörande det nu ifrågasatta anslagets användning hava icke blivit framlagda. Med hänsyn till de konsekvenser ett bifall till Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag oförändrat kan komma att medföra har utskottet icke kunnat tillstyrka detsamma i dess helhet.

Utskottet har likväl icke velat motsätta sig, att övningar av ungefärligen den omfattning, som under år 1917 bedrivits, även under åren 1918 och 1919 komma till utförande. Med anledning härav har utskottet funnit sig böra stanna vid ett anslagsbelopp av 75,000 kronor för år 1918 och 100,000 kronor för år 1919.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

1:o) för anordnande av övningar i ställningskrig m. m. å tilläggsstat för år 1918 anvisa ett reservationsanslag av 75,000 kronor,

2:o) för samma ändamål å extra stat för år 1919 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

Stockholm den 7 juni 1918.

På utskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzélius, O. M. Strömberg, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, H. F. Lamm, O. Bergqvist, H. G. W. Wrangel, J. L. Widell, A. Pers, greve N. F. Posse, J. S. Almer* och *C. I. Asplund* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *H. Andersson* i Skivarp, *J. Olofsson* i Digernäs, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *C. Persson* i Stallerhult, *J. Jönsson* i Revinge, *O. H:son Waldén, G. Odqvist, J. A. Ingvarson, C. R. Jansson* i Falun, *W. Bäckström* och *P. A. Hansson* i Stockholm.

Reservationer:

av herrar *C. I. Asplund, J. B. Eriksson* i Grängesberg, *J. Olofsson* i Digernäs, *N. A. Nilsson* i Kabbarp, *O. H. Waldén, J. A. Ingvarson, C. R. Jansson* i Falun och *P. A. Hansson* i Stockholm, som yrkat avslag å Kungl. Maj:ts förevarande proposition, av herr *W. Bäckström*.
